

Til beslutningsforslag nr. B 78. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 15. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brug af tilsætningsstoffer og aromastoffer, som forstærker tobaksvarers afhængighedsskabende egenskaber

[af Frank Aaen (EL) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlem af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 19. april 2005 og var til 1. behandling den 26. maj 2005. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 5 møder.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 15. juni 2005. Ministeren forventes inden 2. behandling at tilsende udvalget det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål 1, 2 og 4, og foreløbigt besvaret spørgsmål 3. Spørgsmål 5-7 forventes besvaret inden 2. behandling.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Venstre og Det Konservative Folkeparti skal understrege vigtigheden af, at man fastholder, at det er tobaksrygning som sådan, der er sundhedsskadeligt. Det er nikotinen og de mange skadelige stoffer i den naturlige tobak, der er den absolutte hovedkilde til afhængighed. Det er afgørende at fastholde fokus på denne kendsgerning.

V og KF er enig i, at det ikke er acceptabelt, at tobaksvarer tilsættes stoffer, som kan øge afhængigheden og gøre det sværere for rygere at stoppe med at ryge.

V og KF konstaterer, at der på nuværende tidspunkt ikke er fastsat kriterier for eller udviklet tilstrækkelige metoder til at måle et tilsætningsstofs afhængighedsskabende effekt. Der er tale om en meget krævende opgave, som der ikke på nuværende tidspunkt er den fornødne viden eller ekspertise til at løfte, hverken nationalt eller på EU-plan.

V og KF finder på den baggrund, at det er utilfredsstillende, at EU ikke har afgivet den lovede statusrapport om tobaksdirektivet.

V og KF har samtidig med tilfredshed noteret sig, at indenrigs- og sundhedsministeren den 19. maj 2005 har rettet henvendelse til den ansvarlige kommissær og spurgt til status for arbejdet og

for færdiggørelsen af rapporten, og at ministeren på rådsmødet den 3. juni 2005 fulgte op på henvendelsen.

Ministeren lagde på rådsmødet op til på fællesskabsniveau som et første skridt at se på særlige forbud i to relationer, dels vedrørende tilsætningsstoffer, som i sig selv er sundhedsskadelige, f.eks. kræftfremkaldende, dels hvad angår beviseligt afhængighedsskabende tilsætningsstoffer.

Hertil kommer, at ministeren på rådsmødet opfordrede til et fremadrettet og konstruktivt fælles EU-udspil til WHO's tobakskonference i februar 2006, som bl.a. omfatter spørgsmålet om afhængighedsskabende tilsætningsstoffer og udvikling og forbedring af målemetoder.

På den baggrund konstaterer V og KF, at den danske regering har taget initiativ til at tilvejebringe en løsning på EU-plan, som V og KF mener er det relevante forum for problemstillingen om tilsætningsstoffer.

V og KF lægger vægt på, at regeringen følger aktivt op på sagen i EU- og WHO-regi.

Ministeren har i brev af 15. juni 2005 til de sundhedspolitiske ordførere opfordret til i stedet for at gennemføre en lappeløsning at gøre fælles front i denne sag, når Kommissionens rapport er offentliggjort. Ministeren har derfor indbudt ordførerne til et møde umiddelbart efter sommerferien.

Ministeren har i et samråd i udvalget den 15. juni 2005 givet en uddybende redegørelse for sagens indhold, herunder givet et overslag over de økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages.

V og KF stemmer på denne baggrund imod beslutningsforslaget.

Et *andet mindretal* i udvalget (S og RV) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre skal understrege vigtigheden af, at man fastholder, at det er tobaksrygning som sådan, der er sundhedsskadeligt. Det er nikotinen og de mange skadelige stoffer i den naturlige tobak, der er den absolutte hovedkilde til afhængighed. Det er helt afgørende at fastholde fokus på denne kendsgerning.

S og RV finder det helt uacceptabelt, at tobaksvarer tilsættes stoffer, som kan øge afhængigheden og gøre det sværere for rygere at holde op med at ryge.

S og RV er usikre på, om der på nuværende tidspunkt findes kriterier for eller er udviklet tilstrækkelige metoder til at måle et tilsætningsstofs afhængighedsskabende effekt.

S og RV finder på den baggrund, at det er utilfredsstillende, at EU ikke har afgivet den lovede statusrapport om tobaksdirektivet.

S og RV har samtidig med tilfredshed noteret sig, at indenrigs- og sundhedsministeren den 19. maj 2005 har rettet henvendelse til den ansvarlige kommissær og spurgt til status for arbejdet og for færdiggørelsen af rapporten, og at ministeren på rådsmødet den 3. juni 2005 fulgte op på henvendelsen.

Ministeren har oplyst, at han på rådsmødet lagde op til på fællesskabsniveau som et første skridt at se på særlige forbud i to relationer, dels vedrørende tilsætningsstoffer, som i sig selv er sundhedsskadelige, f.eks. kræftfremkaldende, dels hvad angår beviseligt afhængighedsskabende tilsætningsstoffer.

Hertil kommer, at ministeren har oplyst, at han på rådsmødet opfordrede til et fremadrettet og konstruktivt fælles EU-udspil til WHO's tobakskonference i februar 2006, som bl.a. omfatter spørgsmålet om afhængighedsskabende tilsætningsstoffer og udvikling og forbedring af målemetoder.

På den baggrund konstaterer S og RV, at den danske regering har taget initiativ til at tilvejebringe en løsning på EU-plan, som S og RV mener, er det relevante forum for problemstillingen om tilsætningsstoffer.

S og RV lægger vægt på, at regeringen følger aktivt op på sagen i EU- og WHO-regi.

Ministeren har i brev af 15. juni 2005 til de sundhedspolitiske ordførere opfordret til i stedet for at gennemføre en lappeløsning at gøre fælles front i denne sag, når Kommissionens rapport er offentliggjort. Ministeren har derfor indbudt ordførerne til et møde i august 2005.

Ministeren har i et samråd i udvalget den 15. juni 2005 givet en uddybende redegørelse for sagens indhold, herunder også et overslag over de økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages.

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. brug af tilsætningsstoffer og aromastoffer m.v.

S og RV finder det utilfredsstillende, at de økonomiske konsekvenser af en vedtagelse af B 78 først er oplyst på så sent et tidspunkt, at det ikke er muligt at vurdere disse tal nærmere.

S og RV mener imidlertid på baggrund af dels de anførte oplysninger om usikkerheden i måle-metoder m.v., dels de fremkomne økonomiske oplysninger, at det foreliggende beslutningsfor-slag ikke bør vedtages på nuværende tidspunkt. S og RV lægger vægt på, at ministeren har givet et klart tilsagn om en fælles drøftelse af de kom-mende initiativer for at fjerne afhængighedsska-bende tilsætningsstoffer i tobaksvarer.

S og RV vil på den baggrund stemme hverken for eller imod beslutningsforlaget.

S og RV tilkendegiver samtidig, at såfremt der ikke kommer yderligere initiativer, vil S og RV tage sagen op i næste folketingssamling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF, SF og EL) indstiller beslutningsforlaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget ud-taler, at Dansk Folkeparti kan støtte beslutnings-forlaget med den ændrede ikrafttrædelsesdato den 1. juni 2006, således at Indenrigs- og Sund-hedsministeriet har den fornødne tid til at under-søge de EU-retlige aspekter af beslutningsforsla-get.

Det er Dansk Folkepartis klare holdning, at de mange tilsætningsstoffer som tobaksvarer inde-holder, og som øger rygenes afhængighed, skal forbydes, idet de har skadelige virkninger på ry-gernes helbred og kan være kræftfremkaldende,

Derfor ser Dansk Folkeparti gerne, at der bli-ver et dansk forbud mod brug af afhængigheds-fremkaldende tilsætningsstoffer i tobaksvarer.

Enhedslistens medlem af udvalget udtaler, at indenrigs- og sundhedsministeren under ud-valgsbehandlingen har fremlagt nogle stærkt tendiøse beregninger over de umiddelbare øko-nomiske konsekvenser af beslutningsforlaget, der kun har til formål at forplumre debatten om, hvordan vi får forbudt tilsætningsstoffer, der øger tobaks afhængighedsskabende egenskaber

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betæn-kingens afgivelse ikke repræsenteret med med-lemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske ud-talelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (S, DF, RV og SF):

1) I 1. og 2. pkt. ændres »1. januar 2006« til: »1. juni 2006«.

[Ændring af tidspunkt for fremsættelse af lov-forslag]

Til nr. 1

Ændringsforlaget indebærer, at tidspunktet for, hvornår regeringen skal fremsætte lovfor-slag, ændres fra den 1. januar 2006 til den 1. juni 2006.

Inge-Lene Ebdrup (V) Joan Erlandsen (V) Birgitte Josefsen (V) Preben Rudiengaard (V) nfm.

Jørgen Winther (V) Birthe Skaarup (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Helle Sjelle (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Karen Hækkerup (S) Lone Møller (S) Karen J. Klint (S)

Lene Hansen (S) Charlotte Fischer (RV) Morten Østergaard (RV) Kamal Qureshi (SF)

Frank Aaen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udval-get.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende B 78**

Bilagsnr.	Titel
1	Tidspunkt for afgivelse af betænkning over forslaget
2	1. udkast til betænkning
3	Nyt tidspunkt for afgivelse af betænkning over forslaget
4	2. udkast til betænkning
5	Notat om konsekvenserne af beslutningsforslaget, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 78

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvorfor regeringen ikke ønsker at fastsætte nationale regler, indtil der foreligger regler i EU-regi, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om bevisbyrden for, hvorvidt stoffer i cigaretter er sundhedsskadelige, overgår til tobaksindustrien, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil tilsende udvalget en kopi af det brev, som ministeren har sendt til den ansvarlige EU-kommissær på området, og kommissærens svar herpå, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens foreløbige svar herpå
4	Spm., om ministeren vil redegøre for drøftelserne på og konklusionerne fra det kommende rådsmøde for EU's sundhedsministre, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren kan bekræfte, at tobaksindustrien i dag tilsætter tobakken tilsætningsstoffer, der forøger tobakkens vanedannende effekt, til indenrigs- og sundhedsministeren
6	Spm. om oversendelse af talepapir fra samrådet den 15/6-05 om samrådsspørgsmål A, til indenrigs- og sundhedsministeren
7	Spm. om, hvad analyserne skønnes at koste, hvis man undlader den toksikologiske analyse, til indenrigs- og sundhedsministeren

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende B 78

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp. om redegørelse for omkostningerne ved at foretage kemiske og toksikologiske analyser af de 20 mest almindelige ingrediensblandinger, til indenrigs- og sundhedsministeren